

УРАДЖАЙНАЯ ПАРА

Што будзем есці ўзімку?

Патрэба ў агародніне для продажу насельніцтву ў Беларусі складае каля 300 тысяч тон на год. Гэта менш за 50 % ад аб'ёму вытворчасці ў сельскагаспадарчых арганізацыях і фермерскіх гаспадарках, сказаў начальнік упраўлення арганізацыі гандлю і грамадскага харчавання Міністэрства антыманапольнага рэгулявання і гандлю Рэспублікі Беларусь Міхаіл ЖЫГАЛА.

СКЛАДАНЫ РЫНАК

— Мы спажываем на ўнутраным рынку значна менш, чым вырабляем, — падкрэсліў спецыяліст.

Ён адзначыў, што вырасла доля рэалізацыі прадукцыі айчыннай вытворчасці, а гэта спрыяльна ўздзейнічае на паказчыкі харчовай бяспекі.

— Калі казаць аб цанавых фактарах, рынак сельскагаспадарчай прадукцыі складаны — тут назіраецца вялікая валатыльнасць (зменлівасць цэн. — **Зв.**), якая залежыць ад многіх фактараў: як унутраных, так і знешніх, — падкрэсліў спецыяліст.

Таму на працягу шэрага гадоў МАРГам прымаліся пэўныя меры. Сёння плодаагароднінная прадукцыя падлягае цанавому рэгуляванню, функцыянуе механізм фарміравання стабілізацыйных фондаў. Таксама на бягучы год запланавана рэалізацыя праекта па заключэнні доўгатэрміновых дагавораў паміж буйнымі гандлёвымі сеткамі і вытворцамі плодаагародніннай прадукцыі.

«Мы прыступілі да нарыхтоўкі яблыкаў. Ужо бачым, што ўраджайнасць і валавы збор у прыватным сектары значна ніжэйшы ў параўнанні з мінулым годам. Але ў нас ёсць рэзерв — фермерскія гаспадаркі».

— Асноўны вынік накіраваны на гарантаванае забеспячэнне спажывецкага рынку свежай плодаагародніннай прадукцыяй менавіта айчыннай вытворчасці. Таксама гэта механізм нівеліравання валатыльнасці цэн, якая перыядычна ўзнікае на працягу календарнага года.

Спецыяліст сказаў, што Міністэрства антыманапольнага рэгулявання і гандлю ўжо сфарміравала пералік буйных гандлёвых сетак, якія маюць 10 і больш гандлёвых аб'ектаў, прадаюць свежую плодаагароднінную прадукцыю і гатовыя да доўгатэрміновага супрацоўніцтва з айчыннымі вытворцамі. А Міністэрства сельскай гаспадаркі, са свайго боку, склала пералік

сельскагаспадарчых арганізацый і фермерскіх гаспадарак, гатовых да такога супрацоўніцтва (каля 140 суб'ектаў).

ВІТАМІНЫ — БЕЗ ПЕРАПЫНКУ

Сёлета ў Беларусі плануецца ўраджаі бульбы на ўзроўні 5,8 млн тон, гародніны будзе сабраная, паводле ацэнак спецыялістаў, 1,8 млн тон, сказала **намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення раслінаводства — начальнік упраўлення бульбаводства, плодаагародніцтва, аграхіміі і абароны раслін Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання Таццяна КАРБАНОВІЧ**. Ураджаі пладоў і ягад чакаецца на ўзроўні 720 тыс. тон. У сельгасарганізацыях і фермерскіх гаспадарках плануецца атрымаць 960 тыс. тон бульбы (105 % да ўзроўню папярэдняга года), 631 тыс. тон гародніны адкрытага і ахаванага глебу (112 %), а таксама каля 170 тыс. тон пладоў і ягад (на ўзроўні мінулага года), з іх 160 тыс. тон яблыкаў.

— У апошнія гады істотна памяншліся суадносіны вытворчасці прадукцыі ў грамадскім сектары, сельгасарганізацыях і фермерскіх гаспадарках, — падкрэсліла яна. — Калі ў 2010 годзе ўдзельная вага бульбы, якая прыходзілася на сельгасарганізацыі, складала 85 % і 15 % — на фермерскія гаспадаркі, то цяпер на фермерскія гаспадаркі прыпадае 63 %.

Па гародніне на фермерскія гаспадаркі цяпер прыпадае 63 %. І больш за 50 % пладоў і ягад сёння вырошчваецца фермерамі.

Штогадовая вытворчасць бульбы і агародніны дазваляе ў поўнай меры забяспечыць унутраныя патрэбы і мець рэсурсы для паставак на экспарт, падкрэсліла спецыяліст.

— Сёння ў Дзяржаўны рэестр сартоў для прамысловага вырошчвання ўключаны 184 сарты бульбы, у тым ліку 53 сарты айчыннай селекцыі рознага мэтавага прызначэння. Больш за 2,6 тыс. сартоў і гібрыдаў агароднінных і бахчавых культур, з іх 260 айчыннай селекцыі. 432 сарты пладовых і ягадных культур, з іх 319 айчыннай селекцыі. Рэестр пастаянна папаўняецца і абнаўляецца.

Вытворчасць садавіны, у першую чаргу яблыкаў, для насычэння ўнутранага рынку айчыннай прадукцыяй — адзін з прыярытэтных кірункаў работы галіны раслінаводства. Штогод ажыццяўляецца закладка садоў на плошчы не менш за 500 га.

...І У МІЖСЕЗОННЕ — ТАКСАМА

— Ва ўмовах ахаванага глебу вядзецца значная работа па вытворчасці прадукцыі ў міжсезонны перыяд года.

Штогадовая вытворчасць бульбы і агародніны дазваляе ў поўнай меры забяспечыць унутраныя патрэбы і мець рэсурсы для паставак на экспарт.

Спецыяліст распавяла, што агульная плошча цяплічных комплексаў сёння складае больш за 260 га. Гэтая галіна — найбольш энергаёмкая. Цана на прыродны газ для вытворчасці гародніны ахаванага глебу пачынаючы з 2017 года дыферэнцыруецца.

— У ахаваным глебе вырошчваецца дастаткова агуркоў і таматаў, дэфіцыт адчуваецца менавіта ў перыяды тэхналагічных перапынкаў, — падкрэсліла яна. — Для агуркоў гэта студзень-люты і кастрычнік-снежань, для таматаў — студзень-сакавік і лістапад-снежань. У мэтах імпарта-замышчэння ва ўмовах ахаванага глебу выкарыстоўваем тэхналогіі, якія дазваляюць вырошчваць агуркі, зялёную і кветкавую прадукцыю, часткова пакрываючы імпартазамышчэнне і ў зімовы перыяд. У цэлым у ахаваным глебе, як і ў адкрытым, досыць шырокі асартымент — каля 15 найменняў зялёных культур, а таксама агуркі, таматы, баклажаны, перац.

Для гарантаванага забеспячэння насельніцтва плодаагародніннай прадукцыяй у міжсезонны перыяд ажыццяўляецца закладка стабілізацыйных фондаў.

Яшчэ адзін прыярытэты кірунак работы — бахчавыя і арэаплодныя культуры. Ураджаі бахчавых у нашай краіне чакаецца каля 700 тон. Пад бахчавыя культуры сёння занятая плошча больш за 50 га, кавуны вырошчваецца ў асноўным на поўдні краіны — у Драгічынскім, Мастоўскім, Гомельскім раёнах.

Арэаплодныя культуры таксама сёння ў прыярытэце. Пад фундук занятая плошча 109,5 га. Большая частка плантацый размешчана ў Маладзечанскім раёне — 60 га. Плантацыі грэцкага арэха (26 га) размешчаны ў асноўным у Брэсцкай вобласці.

Таксама ў нашай краіне 89 га вінаграднага. Летась было сабрано каля 200 тон беларускага вінаграду. Такая работа будзе працягнутая, заўпэўніла спецыяліст.

АБ ЗАКУПАЧНЫХ ЦЭНАХ

За сем месяцаў гэтага года «Белкаапсаюз» закупіў сельгаспрадукцыі на суму больш за 280 млн рублёў, распавяла **начальнік упраўлення нарыхтовак «Белкаапсаюза» Аксана СКІНДЭР**.

— Дынаміка росту аб'ёмаў закупак захоўваецца штогод: не маючы аднаго віду прадукцыі з-за ўмоў надвор'я альбо іншых прычын, мы замяшчаем яе іншымі відамі нарыхтовак.

Сёлета насельніцтву выплачаюць 200 млн рублёў за здадзеную прадукцыю, паведаміла Аксана Скіндэр.

— Мы прыступілі да нарыхтоўкі яблыкаў. Ужо бачым, што ўраджайнасць і валавы збор у прыватным сектары значна ніжэйшыя ў параўнанні з мінулым годам. Але ў нас ёсць рэзерв — фермерскія

гаспадаркі, дзе вырошчваецца сарты пазнейшых тэрмінаў паспявання, якія можна рэалізоўваць у міжсезонне, закладзі на захоўванне. Ужо закуплена 8 тыс. тон. Пакуль дынаміка станоўчая.

Дзікарослых пладоў і ягад «Белкаапсаюзам» закуплена каля 800 тон. Спецыяліст сказала, што арганізацыі спажывецкай кааперацыі ў апошнія гады актыўна працуюць з насельніцтвам па закупцы збожжа.

— Гэта перспектыўная пазіцыя, — адзначыла Аксана Скіндэр. — Шэраг фермерскіх гаспадарак вырабляе збожжа, і цяпер яно стала запатрабаванае ў рознічнай сетцы.

У цэлым сёлета нарыхтоўшчыкі плануецца закупіць каля 27-30 тыс. тон бульбы, каля 40-45 тыс. тон гародніны і не менш за 70 тыс. тон садавіны.

«У спажывецкай часам узнікаюць сумненні, ці сапраўды гэта беларускія кавуны? Звяртаем увагу пакупнікоў: беларускія кавуны нічым не саступаюць па смакавых якасцях імпартным».

— Закупачныя цэны залежаць ад якасці прадукцыі і ад рэгіёна. Апад яблыкаў для перапрацоўкі закупляецца па 18-23 капейкі за 1 кг, яблыкі таварныя ручнога здымання — ад 80 капеек да 1,6 рубля, алыча і слівы — ад рубля да двух, часнок — ад трох да пяці рублёў, чарнаплодныя рабіны — 25-90 капеек, брусніцы — ад 2,5 да 4 рублёў.

Закупачныя цэны на бульбу — ад 60 капеек да рубля (тая ж цана на агуркі), ад 80 капеек да рубля на капусту, на буракі — ад 80 капеек да 1,2 рубля. Лісічкі і баравікі нарыхтоўшчыкі купляюць у насельніцтва па кошце ад 6 да 10 рублёў, іншыя віды грыбоў — ад 2 да 5 рублёў.

Што датычыцца беларускага кавуна, арганізацыі спажывецкай кааперацыі штогод закупляюць ад 800 да 1000 тон гэтай ягады. Айчыныя кавуны ўжо прадстаўлены ў гандлёвай сетцы.

— У спажывецкай часам узнікаюць сумненні, ці сапраўды гэта беларускія кавуны? Звяртаем увагу пакупнікоў: беларускія кавуны нічым не саступаюць па смакавых якасцях імпартным, — падкрэсліла начальнік упраўлення нарыхтовак «Белкаапсаюза».

Аляксандра АНЦЭЛЕВІЧ. Фота аўтара.

Добрая навіна

Дапамога стала больш якаснай

У Дзяржынску адкрыўся новы тэрытарыяльны цэнтр сацабслугоўвання насельніцтва

Раней тэрытарыяльны цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва размяшчаўся ў старым будынку — 1927 года пабудовы. Некалькі гадоў таму ён быў прызнаны аварыйным. Новы будынак пачалі ўзводзіць у 2020 годзе. На будаўніцтва аб'екта агульнай плошчай 2500 кв. м выдаткавалі Br5,5 млн, перадае карэспандэнт БелТА.

«Гісторыя тэрытарыяльнага цэнтра ў Дзяржынску багатая. У хуткім часе стары будынак святкаваў бы цэлае стагоддзе, але сёння ў нас не менш выдатная падзея — адкрыццё абсалютна новага, прыгожага і сучаснага аб'екта. Тут будуць працаваць людзі ад Бога. Яны паспяхова прайшлі выпрабаванні мінулага года, калі, нягледзячы на вірус, працягвалі разносіць прадукты і лекі пажылым людзям. За гэта ім нізкі паклон. Спадзяюся, што працаваць

супрацоўнікам і атрымліваць наведвальнікам дапамогу ў цэнтры будзе камфортна», — сказала на адкрыцці **міністр працы і сацыяльнай абароны Ірына КАСЦЕВІЧ**.

У новым тэрытарыяльным цэнтры размясціліся актыва і спартыўная залы з трэнажорамі, канферэнц-памяшканне, камп'ютарны клас, а таксама аддзяленні дзённага знаходжання пажылых грамадзян і інвалідаў, крызісны пакой, памяшканні для індывідуальнай работы з грамадзянамі, кабінет псіхолога, інжынера па ахове працы, грамадскіх арганізацый. Абсталяваны салон «Міласэрнасць» і пункт пракату тэхнічных сродкаў сацыяльнай рэабілітацыі.

З улікам існуючых плошчаў плануецца адкрыць аддзяленне суправаджальнага пражывання.

У новым будынку прадугледжана безбар'ернае асяроддзе для фізічна аслабленых асоб. Ёсць пандусы, ліфт, поручні

ў калідорах і санітарных вузлах, таблічкі са шрыфтам Брайля, тактыльныя прылады, сістэма «Крокі на гукі», тэкстафон.

Сёння на ўліку ў тэрытарыяльным цэнтры ў Дзяржынску знаходзіцца больш за 19,1 тысячы грамадзян, якія адносяцца да сацыяльна неабароненых катэгорыяў. Арганізацыя работы цэнтра ў новым будынку палепшыць якасць аказання дапамогі, дазволіць павялічыць ахоп людзей, якія маюць патрэбу ў сацыяльных паслугах.

Сёння на базе аб'екта функцыянуе 18 клубаў, 5 школ, 18 гурткоў, 5 студый, 3 майстэрні, лекторый «Экалогія думкі».